

*Załącznik do uchwały nr 1444/17
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 1 września 2017 r.*

*K.G. Konstrukcje Spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością
ul. Druckiego – Lubeckiego 1A
71 – 656 Szczecin*

WWRPO.VIII.3162.04.2017.AM

DECYZJA
Nr WWRPO/27/W/2017

podjęta w dniu 1 września 2017 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego
w osobach:

*Olgierd Geblewicz - Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Tomasz Sobieraj - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Anna Mieczkowska - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego,
Ryszard Mićko - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.*

Na podstawie art. 25 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 t.j.), art. 207 ust. 1 pkt 1, ust. 2a i ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 t.j. ze zm.) oraz art. 41 ust. 2 pkt 4 i art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486 t.j.)

orzeka:

zwrot od Beneficjenta – K.G. Konstrukcje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Szczecinie przy ul. Druckiego – Lubeckiego 1A – środków otrzymanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: RPO WZ) na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-00 zawartej w Szczecinie w dniu 23 grudnia 2013 r. na realizację projektu pn. „Zakup aparatury naukowo – badawczej do

prowadzenia przez KG Konstrukcje prac badawczych i rozwojowych w zakresie optymalizacji efektywności energetycznej zespołów kogeneracyjnych na gaz drzewny” w łącznej kwocie 158 218,05 zł (słownie: sto pięćdziesiąt osiem tysięcy dwieście osiemnaście złotych 05/100) wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych, w tym:

- kwotę odsetek określonych jak dla zaległości podatkowych od kwoty 128 100,00 zł liczonymi od dnia 9 kwietnia 2015 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
- kwotę odsetek określonych jak dla zaległości podatkowych od kwoty 30 118,05 zł liczonymi od dnia 27 maja 2016 r. (data częściowego zwrotu środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,

na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego, tj. Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 35 1020 4795 0000 9002 0210 4768, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o zwrocie.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego na mocy art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 t.j., dalej: uzppr), pełni rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: IZ RPO WZ), do której zadań należy m.in. zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu, zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu państwa, budżetu województwa lub ze źródeł zagranicznych, prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów, a także odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach o finansach publicznych.

W dniu 22 lutego 2013 r. w odpowiedzi na konkurs nr RPOWZ/1.2.2/2012/1 K.G. Konstrukcje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Szczecinie przy ul. Druckiego – Lubeckiego 1A złożyła poprawny wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Zakup aparatury naukowo – badawczej do prowadzenia przez KG Konstrukcje prac badawczych i rozwojowych w zakresie optymalizacji efektywności energetycznej zespołów kogeneracyjnych na gaz drzewny”, któremu nadano nr WND-RPZP.01.02.02-32-011/13.

W ramach realizacji projektu Wnioskodawca planował zakupić m.in. moduł do kogeneracji energii elektrycznej i ciepłej w procesie spalania gazu drzewnego (pkt C.7. pn. „Opis przedsięwzięcia (z wyłączeniem cross – finansingu)” wniosku o dofinansowanie). K.G. Konstrukcje Sp. z o.o. zamierzała również prowadzić badania naukowe, mając na celu optymalizację procesu gazyfikacji różnych gatunków drewna, tak aby uzyskać maksymalnie wysoki bilans energetyczny (maksymalną efektywność energetyczną procesu gazyfikacji drewna), przy jak najmniejszym zanieczyszczeniu atmosfery. W ramach badań Wnioskodawca planował m.in. dobrać takie parametry, aby maksymalnie zminimalizować poziom substancji smolistych w procesie spalania oraz uzyskać jak największą ilość metanu (pkt C.8. pn. „Uzasadnienie i rezultaty projektu” wniosku o dofinansowanie). Jednocześnie w trakcie realizacji projektu K.G. Konstrukcje Sp. z o.o. planował osiągnąć wskaźniki produktu w postaci nabycia aparatury naukowo – badawczej (3 szt.) oraz inny środek trwały (1 szt.) (pkt C.10. „Mierzalne wskaźniki produktu” wniosku o dofinansowanie). Ponadto na skutek realizacji projektu Wnioskodawca planował osiągnąć wskaźniki rezultatu, tj. liczba nowych miejsc pracy w wymiarze 2,75 etatu, 1 nowy projekt B & RT prowadzony przez wsparte przedsiębiorstwo oraz 1 nowopowstałe Centrum Badawczo – Rozwojowe (dalej: CBR).

IZ RPO WZ uchwałą nr 1247/13 z dnia 31 lipca 2013 r. przyznała Wnioskodawcy dofinansowanie na realizację projektu pn. „Zakup aparatury naukowo – badawczej do prowadzenia przez KG Konstrukcje prac badawczych i rozwojowych w zakresie optymalizacji efektywności energetycznej zespołów kogeneracyjnych na gaz drzewny”.

W dniu 23 grudnia 2013 r. Beneficjent – K.G. Konstrukcje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Szczecinie przy ul. Druckiego – Lubeckiego 1A – zawarł z IZ RPO WZ, umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-00 na realizację projektu pn. „Zakup aparatury naukowo – badawczej do prowadzenia przez KG Konstrukcje prac badawczych i rozwojowych w zakresie optymalizacji efektywności energetycznej zespołów kogeneracyjnych na gaz drzewny” Oś Priorytetowa 1 „Gospodarka – Innowacje – Technologie”, Działanie 1.2. „Innowacje i transfer technologii” Poddziałanie 1.2.2. „Infrastruktura B+R”. Dodatkowo pomiędzy Beneficjentem a IZ RPO WZ zostały zwarte aneksy do umowy nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-01 z dnia 23 grudnia 2013 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-02 z dnia 31 lipca 2014 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-

011/13-03 z dnia 29 grudnia 2014 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-04 z dnia 23 lutego 2015 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-05 z dnia 30 marca 2015 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-06 z dnia 4 marca 2016 r. oraz nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-07 z dnia 16 marca 2016 r.

W ramach przedmiotowej umowy określone zostały szczegółowe zasady dofinansowania projektu oraz prawa i obowiązki Beneficjenta z tym związane. IZ RPO WZ, zgodnie z zapisami umowy, zobowiązała się do dofinansowania części wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu na podstawie zweryfikowanego przez IZ RPO WZ poprawnego wniosku o płatność. Natomiast Beneficjent, w § 4 ust. 4 umowy o dofinansowanie, zobowiązał się realizować projekt z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Ponadto w związku z realizacją projektu i w wykonaniu umowy Beneficjent obowiązany był do przestrzegania właściwych przepisów pierwotnego i wtórnego prawa wspólnotowego, właściwych przepisów prawa polskiego, w tym wszelkich wytycznych do nich, a także obowiązujących odpowiednich reguł, zasad i postanowień wynikających z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: RPO WZ), Uszczegółowienia RPO WZ, obowiązujących procedur, Wytycznych, informacji IZ RPO WZ (§ 10 ust. 5 umowy o dofinansowanie).

Zgodnie z § 3 ust. 1 Beneficjent przewidział zakończenie realizacji projektu na dzień 30 czerwca 2014 r. Termin ten na wniosek Beneficjenta był zmieniany aneksami nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-01 z dnia 23 grudnia 2013 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-02 z dnia 31 lipca 2014 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-03 z dnia 29 grudnia 2014 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-04 z dnia 23 lutego 2015 r., nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-05 z dnia 30 marca 2015 r. Ostatecznie na podstawie aneksu nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-06 z dnia 4 marca 2016 r. ustalono, iż zakończenie realizacji projektu ma nastąpić w dniu 20 kwietnia 2015 r.

Na mocy zapisów art. 26 ust. 1 pkt 14 uzppr oraz § 13 umowy o dofinansowanie, w związku z zakończeniem realizacji projektu oraz złożeniem przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową, w dniu 9 lutego 2016 r. IZ RPO WZ przeprowadziła kontrolę planową realizacji ww. projektu. W związku z przeprowadzoną kontrolą IZ RPO WZ uznała wydatki w kwocie 213 500,00 zł, poniesione na podstawie umowy nr KG/01/04/2014 z dnia 2 kwietnia 2014 r. na realizację zadania nr 1 (pn. Zakup aparatury badawczo – rozwojowej wraz z wyposażeniem dodatkowym), wydatku nr 1 (Zakup i montaż modułu elektro – grzejnego), za niekwalifikowalne, bowiem wydatki te nie zostały poprzedzone procedurą wyboru wykonawcy określoną w § 11 umowy o dofinansowanie. Ponadto IZ RPO WZ powzięła wątpliwości m.in. dotyczące realizacji przez Beneficjenta wskaźników rezultatu pn. „Liczba nowych miejsc pracy w zakresie B & RT”, „Liczba nowych projektów B + RT powstałych przez wsparte przedsiębiorstwa” oraz „Liczba nowopowstałych CBR”.

IZ RPO WZ po złożeniu przez Beneficjenta wyjaśnień, pismem z dnia 21 kwietnia 2016 r. (odebrany przez Beneficjenta w dniu 26 kwietnia 2016 r.), przedstawiła swoje ostateczne stanowisko w sprawie stwierdzonych naruszeń. Jednocześnie, mając na uwadze ustalenia kontroli, Beneficjent został wezwany do przedłożenia stosownej dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie w ramach projektu ww. wskaźników rezultatu. Do przedłożenia powyższej dokumentacji Beneficjentowi został wyznaczony termin do dnia 31 maja 2016 r.

Pismem z dnia 21 lipca 2016 r. IZ RPO WZ przypomniała Beneficjentowi o konieczność złożenia ww. dokumentów, jednocześnie podkreślając, iż termin na ich złożenie upływał w dniu 31 maja 2016 r. W odpowiedzi na ww. pismo Beneficjenta poinformował (pismo z dnia 5 sierpnia 2016 r.), iż obaj członkowie zarządu spółki przebywają od czerwca 2016 r. na zwolnieniach lekarskich. Tym samym Beneficjent wskazał, iż wymagana dokumentacja zostanie uzupełniona niezwłocznie po zakończeniu okresu zwolnień lekarskich.

Odpowiadając na ww. pismo IZ RPO WZ w piśmie z dnia 22 września 2016 r. poinformowała Beneficjenta, iż w przypadku braku możliwości podpisania stosownych dokumentów przez członka zarządu spółki winny one być podpisane przez inną osobę upoważnioną do reprezentowania spółki, bądź osobę upoważnioną przez zarząd spółki do jej reprezentowania w sprawach związanych z realizacją projektu pn. „Zakup aparatury naukowo – badawczej do prowadzenia przez KG Konstrukcje prac badawczych i rozwojowych w zakresie optymalizacji efektywności energetycznej zespołów kogeneracyjnych na gaz drzewny”. Jednocześnie IZ RPO WZ przypomniała, iż w trakcie czynności kontrolnych jedynie warunkowo stwierdziła brak zagrożeń dla realizacji projektu, przy czym Beneficjent został zobowiązany do udokumentowania osiągnięcia zakładanych wskaźników rezultatu oraz potwierdzenia pozostałych warunkowo przyjętych ustaleń. Niewywiązanie się bowiem z ww. zobowiązania może skutkować zmianą stanowiska IZ RPO WZ w kwestii kwalifikowalności wydatków w projekcie. Powyższe pismo zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 28 października 2016 r.

Następnie w wyniku prowadzonej z Beneficjentem korespondencji za pomocą poczty elektronicznej (wiadomości z dnia 15 listopada 2016 r., 22 listopada 2016 r., 30 grudnia 2016 r.) IZ RPO WZ została poinformowana o problemach finansowych K.G. Konstrukcje Sp. z o.o., faktycznym zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej, zwolnieniu wszystkich pracowników, jak i podjęciu działań w celu ogłoszenia upadłości restrukturyzacyjnej.

W związku z powyższym IZ RPO WZ pismem z dnia 7 grudnia 2016 r. zawiadomiła Beneficjenta, iż w dniu 20 grudnia 2016 r. zostanie przeprowadzona kontrola doraźna projektu (kontrola na miejscu realizacji projektu oraz kontrola dokumentów).

Po przeprowadzeniu kontroli doraźnej projektu pn. „Zakup aparatury naukowo – badawczej do prowadzenia przez KG Konstrukcje prac badawczych i rozwojowych w zakresie optymalizacji efektywności energetycznej zespołów kogeneracyjnych na gaz drzewny”, Beneficjent pismem z dnia 27 grudnia 2016 r. złożył wyjaśnienia. Wskazane w nich zostało, iż spółka K.G. Konstrukcje Sp. z o.o. znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej, ze względu na wysokie koszty dzierżawy pomieszczeń i obiektów produkcyjnych oraz niską wydajnością przedsiębiorstwa. Tym samym spółka straciła płynność finansową. W wyniku powyższego Beneficjentowi została wypowiedziana umowa dzierżawy pomieszczeń i obiektów. Jednocześnie IZ RPO WZ została poinformowana o niezrealizowaniu jednego ze wskaźników jakim było utworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego. Ponadto Komornik Sądowy zajął rachunki bankowe Beneficjenta oraz środki produkcyjne, co spowodowało niemożność kontynuowania działalności produkcyjnej, a z co za tym idzie konieczność zwolnienia pracowników.

Pismem z dnia 25 stycznia 2017 r. Beneficjentowi został przekazany Protokół Pokontrolny z kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 20 grudnia 2016 r. celem jego podpisania i niezwłocznego odesłania (w terminie 5 dni) jednego egzemplarza do IZ RPO WZ. Beneficjent został również poinformowany, iż kierownikowi jednostki kontrolowanej lub osobie pełniącej jego obowiązki przysługuje prawo zgłoszenia w terminie 5 dni od dnia otrzymania protokołu pokontrolnego uzasadnionych zastrzeżeń, uwag lub wyjaśnień do zapisów w nim zawartych. Jednocześnie IZ RPO WZ pouczyła Beneficjenta, iż odmowa podpisania protokołu nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli. Beneficjent odebrał powyższe pismo w dniu 2 lutego 2017 r., niemniej jednak w wyznaczonym terminie nie przekazał podpisanego protokołu pokontrolnego.

W ramach przeprowadzonej w dniu 20 grudnia 2016 r. kontroli doraźnej, mając na uwadze wyjaśnienia Beneficjenta z dnia 27 grudnia 2016 r., IZ RPO WZ ustaliła, iż w kwestii realizacji wskaźnika pn. „Liczba nowych miejsc pracy w zakresie B&RT”, Beneficjent nie osiągnął zakładanej liczby nowych etatów, tj. 2,75. Podkreślone jednocześnie zostało, iż wskaźnik ten zgodnie z Przewodnikiem po wskaźnikach stanowił wskaźnik kluczowy w ramach konkursu nr RPOWZ/1.2.2/2012/1. Tym samym Beneficjent, aby móc otrzymać dofinansowanie w ramach RPO WZ był zobowiązany do wskazania dla każdego roku działalności badawczo – rozwojowej liczby nowoutworzonych miejsc pracy.

Odnosnie wskaźników pn. „Liczba nowych projektów B + RT powstałych przez wsparte przedsiębiorstwa” oraz „Liczba nowopowstałych CBR”, zgodnie z wyjaśnieniami Beneficjenta, IZ RPO WZ stwierdziła, iż powyższe wskaźniki nie zostały osiągnięte.

W tym miejscu wskazać należy, iż już na etapie kontroli planowej za niekwalifikowalne zostały uznane wydatki w łącznej kwocie 213 500,00 zł, które następnie były przedmiotem postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego decyzji administracyjnej o zwrocie środków nr WWRPO/35/W/2016 z dnia 19 września 2016 r.

Zgodnie z aneksem nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-07 wydatki kwalifikowalne projektu wyniosły 477 196,75 zł, tym samym po kontroli doraźnej IZ RPO WZ uznała za niekwalifikowalne pozostałe wydatki przedstawione do dofinansowania w łącznej wysokości 263 696,75 zł (477 196,75 zł – 213 500,00 zł).

Następnie IZ RPO WZ pismem z dnia 15 marca 2017 r. (znak: WWRPO-I.4331.(1.2.2./2013/011).2017.AS.01) wezwała Beneficjenta do zwrotu łącznej kwoty w wysokości 158 218,05 zł (60% x 263 696,75 zł) wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych. Zgodnie bowiem z treścią art. 207 ust. 8 upf w przypadku stwierdzenia wystąpienia, którejs z okoliczności z art. 207 ust. 1 upf, instytucja, która podpisała umowę z Beneficjentem, wzywa go do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

W związku z brakiem zwrotu przez Beneficjenta środków w wyznaczonym terminie, z dniem 12 kwietnia 2017 r. zostało wszczęte wobec niego postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu części otrzymanych w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-00 środków. Strona została również poinformowana o możliwości złożenia dowodów, wyjaśnień i zastrzeżeń w sprawie.

Postanowieniem z dnia 10 maja 2017 r., z uwagi na trwającą analizę całokształtu materiału dowodowego, w szczególności dokumentacji związanej z czynnościami kontrolnymi prowadzonymi przez IZ RPO WZ, umowy o dofinansowanie wraz z aneksami, jak również całej dokumentacji zgromadzonej w sprawie, IZ RPO WZ przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 12 czerwca 2017 r.

Nadto IZ RPO WZ pismem z dnia 12 czerwca 2017 r. poinformowała Beneficjenta o zamiarze zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie oraz pouczyła o prawach wynikających z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 t.j., dalej: kpa). Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2017 r. z uwagi na przewidziane terminy na zapoznanie się z aktami i umożliwienie wypowiedzenia się do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań, postępowanie administracyjne zostało przedłużone do dnia 12 lipca 2017 r. Następnie z uwagi na konieczność zachowania wymogów formalnych określonych w kpa postępowanie administracyjne zostało przedłużone do dnia 11 września 2017 r.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, obejmującego całościową ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie (w tym m.in. wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Zakup aparatury naukowo – badawczej do prowadzenia przez KG Konstrukcje prac badawczych i rozwojowych w zakresie optymalizacji efektywności energetycznej zespołów kogeneracyjnych na gaz drzewny”, umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-00 z dnia 23 grudnia 2013 r. wraz ze wszystkimi aneksami, wynikami kontroli) oraz pełną analizę stanu faktycznego i prawnego sprawy, IZ RPO WZ wskazuje co następuje.

Środki publiczne przeznaczone na wykonywanie projektów realizowanych w ramach programów finansowych ze środków europejskich mają charakter bezzwrotny i powinny być wykorzystywane zgodnie z prawem, obowiązującymi procedurami, a także ściśle z celem, na który zostały przekazane. Ponadto środki przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu są środkami publicznymi, którym gdy chodzi o ich udzielanie, przekazywanie i rozliczanie towarzyszy szczególnego rodzaju reżim prawny. Okoliczności ich przekazania przedsiębiorstwu na podstawie umowy o dofinansowanie projektu nie powodują utracenia przez nie ich publicznego charakteru oraz braku kontroli nad prawidłowością ich wydatkowania (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 lutego 2014 r., Sygn. akt II GSK 1945/12).

Z uwagi na to, iż do zadań IZ RPO WZ należy m.in. w oparciu o art. 26 ust. 1 pkt 15 uzpr odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach ufp, IZ RPO WZ podjęła czynności zmierzające do odzyskania należnej jej kwoty. Zgodnie z art. 207 ust. 1 ufp, w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,
- 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Dodatkowo na podstawie art. 207 ust. 4 pkt 3 ufp w przypadku wystąpienia ww. okoliczności beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowych z udziałem środków europejskich, jeżeli nie zwróci ww. środków w terminie zawartym w art. 207 ust. 1 ufp (14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji). Wykluczenie na podstawie art. 207 ust. 5 ufp następuje na okres 3 lat, liczonych od dnia dokonania zwrotu środków.

Beneficjent podpisując umowę o dofinansowanie zobowiązał się m.in. do zrealizowania projektu zgodnie z Wytycznymi dla Wnioskodawców w ramach konkursu nr RPOWZ/1.2.2/2012/1 (dalej: Wytyczne) oraz załącznikiem do nich w postaci Przewodnika po wskaźnikach, a także zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie oraz umową o dofinansowanie. Zauważyć trzeba, iż we wniosku o dofinansowanie miał obowiązek określić, jakie wskaźniki produktu i rezultatu zamierza osiągnąć w wyniku realizacji projektu. Zgodnie z zapisami ww. Przewodnika wskaźniki rezultatu należy postrzegać jako bezpośredni efekt wynikający z realizacji projektu (np. liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji projektu), dotyczący Wnioskodawcy, mierzony po zakończeniu realizacji projektu lub jego części. Rezultat obrazuje zakres zmian, jakie wystąpiły u Wnioskodawcy bezpośrednio w wyniku zakończonego projektu. Wskaźniki rezultatu mierzone są co najmniej corocznie lub po zakończeniu realizacji projektu. Wskaźniki te mogą być przedstawione za okres nie wcześniejszy niż wskaźniki produktu, bowiem zawsze są ich wynikiem. Rezultaty projektu powinny pojawić się tuż po zrealizowaniu projektu, nie później niż 12 miesięcy od jego zakończenia. Określając wartości

wskaźników, jakie Wnioskodawca zamierza osiągnąć, należy pamiętać, iż jest on zobowiązany utrzymać projekt i jego rezultaty co najmniej przez okres trwałości projektu, który wynosi 5 lat.

Według zapisów wniosku o dofinansowanie (pkt C.11. pn. „Mierzalne wskaźniki rezultatu” wniosku o dofinansowanie) Beneficjent planował w wyniku zakończenia realizacji projektu osiągnąć wskaźniki:

- pn. „Liczba nowych miejsc pracy w zakresie B & RT” – 2,75 etatu,
- pn. „Liczba nowych projektów B + RT powstałych przez wsparte przedsiębiorstwa” – 1 sztuka,
- pn. „Liczba nowopowstałych CBR” – 1 sztuka.

Mając na uwadze fakt, iż zakończenie realizacji projektu miało nastąpić w dniu 20 kwietnia 2015 r. (zgodnie z aneksem nr UDA-RPZP.01.02.02-32-011/13-06 z dnia 4 marca 2016 r.), to osiągnięcie wskaźników rezultatu mogło nastąpić najpóźniej do dnia 20 kwietnia 2016 r.

Zgodnie z ustaleniami kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 20 grudnia 2016 r. Beneficjent nie osiągnął żadnego z zakładanych wskaźników rezultatu. Jak wskazywał sam Beneficjent w piśmie z dnia 27 grudnia 2016 r. stracił on płynność finansową. Powyższe doprowadziło do zwolnienia wszystkich pracowników, wypowiedzenia umowy dzierżawy pomieszczeń i obiektów, a tym samym do faktycznego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej. Poniesione zatem przez Beneficjenta wydatki w ramach realizowanego projektu nie doprowadziły do osiągnięcia zakładanych we wniosku o dofinansowanie celów. Zauważyć trzeba, iż złożenie kompletnego wniosku aplikacyjnego nie jest wystarczające do skorzystania z dofinansowania projektu ze środków unijnych. Niezbędne bowiem jest zrealizowanie projektu zgodnie z umową i właściwymi przepisami prawa oraz osiągnięcie zamierzonych przez organizatora konkursu wskaźników. Takie wymagania postawione zostały w warunkach konkursu, a Beneficjent biorąc w nim udział, a następnie podpisując umowę, zgodził się na ich wypełnienie. Otrzymując dofinansowanie Beneficjent przyjął jednocześnie na siebie określone ryzyko gospodarcze (wyrok Wojewódzki Sąd Administracyjny – dalej: WSA – w Rzeszowie z dnia 7 marca 2016 r., sygn. akt I SA/Rz 1046/15). Ryzyko to charakteryzuje się m.in. tym, iż to Beneficjent będzie ponosił negatywne konsekwencje niepowodzenia realizacji projektu, w szczególności te związane z obowiązkiem zwrotu środków.

Powyższe działanie Beneficjenta polegające na nieosiągnięciu zakładanych wskaźników rezultatu, naruszyło zapisy art. 44 ust. 3 ufp, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Przy czym wykazane powyżej zasady ponoszenia wydatków powinny zostać spełnione łącznie (Dzwonkowski Henryk, Gołębiowski Grzegorz, „Ustawa o finansach publicznych. Komentarz prawnoprawny – finansowy”, Wyd. Sejmowe 2014). Beneficjent nie osiągając założonych we wniosku o dofinansowanie wskaźników rezultatu, nie dokonał wydatków zgodnie z ww. zasadami bowiem nie osiągnął założonych celów projektu. Tym samym poniósł on wydatki na realizację projektu niezgodnie z prawem. Powyższe narusza także zapisy § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie, która stawia przed Beneficjentem tożsame wymagania dotyczące ponoszenia wydatków środków publicznych, jak w omawianym powyżej przepisie.

Konkludując, wskazać należy, iż kwalifikowalność poniesionych wydatków oceniana jest przez IZ RPO WZ w trakcie oraz po zakończeniu realizacji projektu, kiedy Beneficjent przedkłada kolejne wnioski o płatność. Należy bowiem pamiętać, iż o wcześniejszym ustaleniu zgodności wydatków poniesionych na realizację projektu z ich przeznaczeniem, decydowały pewne przesłanki, które mogły się zmienić np. w wyniku uzupełnienia materiału dowodowego lub wystąpienia nowych okoliczności w sprawie. Postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków zostało wobec Strony wszczęte w związku z wynikami kontroli doraźnej projektu przeprowadzonej przez IZ RPO WZ w dniu 20 grudnia 2016 r. W trakcie trwania kontroli, po szczegółowej analizie dokumentacji oraz stanu faktycznego i prawnego w sprawie ustalono, iż Beneficjent naruszył przepisy prawa powszechnie obowiązującego, jak i zapisy umowy o dofinansowanie. W związku z naruszeniem ww. przepisów, Beneficjent dopuścił się nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 7 Rozporządzenia nr 1083/2006, przez którą wskazuje się jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej (dalej: UE) w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego. Wskazać należy, iż do stwierdzenia nieprawidłowości konieczne jest wystąpienie łącznie trzech podstawowych elementów tej definicji: naruszenie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje choćby potencjalną szkodę finansową w budżecie ogólnym UE. Zarówno Komisja Europejska, jak i Trybunał Sprawiedliwości UE przyjmują

szeroką wykładnię przesłanki naruszenia prawa wspólnotowego, która obejmuje tak naruszenie prawa unijnego, jak i prawa krajowego, którego poszczególne regulacje zostały przytoczone powyżej na etapie opisu nieprawidłowości jakiej dopuścił się Beneficjent. Jak wskazał NSA w wyroku z dnia 2 września 2015 r. (sygn. akt II GSK 1653/14) szkoda w rozumieniu art. 2 pkt 7 Rozporządzenia nr 1083/2006, nie musi być konkretną stratą finansową, gdyż do stwierdzenia, że miała miejsce nieprawidłowość wystarczy, że istniało ryzyko, czy też zagrożenie, że szkoda ta powstanie (por. wyrok NSA z 17 grudnia 2014 r., II GSK 1467/13, wyrok NSA z 19 marca 2013 r., sygn. akt II GSK 51/13).

W niniejszej sprawie Beneficjent naruszył przepisy prawa, tj. art. 44 ust. 3 ufp poprzez wydatkowanie środków pochodzących z budżetu UE niezgodnie z przeznaczeniem. Po stronie Beneficjenta wystąpiło bowiem zaniechanie w postaci nieosiągnięcia wskaźników rezultatu. Umowa o dofinansowanie zobowiązała bowiem Beneficjenta w szczególności do osiągnięcia założonych wskaźników produktu oraz rezultatu określonych we wniosku o dofinansowanie, utrzymania projektu w okresie trwałości projektu, a tym samym do osiągnięcia przewidzianego celu projektu. Natomiast szkoda powstała wskutek nieosiągnięcia przez Beneficjenta celu projektu, na które zostały przekazane mu przez IZ RPO WZ środki finansowe (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2016 r., sygn. akt I SA/Sz 319/16). Trzeba bowiem wskazać, że projekt stanowi nierozzerwalną całość, musi być zrealizowany w pełnym zakresie. Dopiero wówczas można uznać kwalifikowalność wydatków. Środki unijne nie mają bowiem służyć samej realizacji inwestycji (bez względu na zrealizowany zakres), ale osiągnięciu określonych celów (wzrost konkurencyjności przedsiębiorcy, stworzenie nowych miejsc pracy itd.). Wniosek zostaje bowiem wybrany do dofinansowania właśnie ze względu na cel jaki ma zostać uzyskany po zakończeniu jego pełnej realizacji (wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 4 lutego 2016 r., sygn. akt I SA/RZ 572/15, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 8 marca 2016 r., sygn. akt III SA/GI 157/15). Umowa o dofinansowanie nie jest bowiem umową starannego działania, ale jest umową celową, tj. Beneficjent otrzymuje środki na realizację konkretnego celu, którym jest zrealizowanie projektu. Nieosiągnięcie założonego celu oznacza nieprawidłowe wykonanie umowy, a tym samym nieefektywne wykorzystanie środków publicznych (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 8 marca 2016 r., sygn. akt III SA/GI 157/15). Powstała w wyniku działania Beneficjenta szkoda ma zatem charakter rzeczywisty. Przekazane bowiem Beneficjentowi środki, mogłyby zostać przez IZ RPO WZ rozdysponowane na dofinansowanie innego projektu w ramach RPO WZ. Wskazania wymaga, iż między stwierdzonym naruszeniem prawa, a rzeczywistą szkodą w budżecie UE wystąpił związek przyczynowo – skutkowy, bowiem środki przekazane w ramach przedmiotowego projektu, w rzeczywistości nie powinny być ani wykorzystane przez Beneficjenta, ani wypłacone z budżetu UE, a winny służyć w szczególności takim celom wsparcie działalności badawczo – rozwojowej poprzez zwiększenie zdolności podmiotów do świadczenia usług w powyższym zakresie na rzecz gospodarki. Co za tym idzie pomiędzy naruszeniem prawa, a wystąpieniem potencjalnej szkody występuje związek przyczynowo – skutkowy. W niniejszej sprawie wystąpiły wszelkie przesłanki, aby móc orzec wobec przedmiotowego naruszenia, iż stanowi ono nieprawidłowość określoną w art. 2 ust. 7 Rozporządzenia nr 1083/2006.

Zważywszy na to, iż przez wykorzystanie środków niezgodnie z przeznaczeniem rozumie się sytuację, w której pomimo wydatkowania środków w ogóle bądź częściowo nie doszło do realizacji celu projektu (zadania) zgodnie z jego opisem zawartym w umowie o dofinansowanie (Henryk Dzwonkowski, Grzegorz Gołębiowski, „*Ustawa o finansach publicznych. Komentarz prawno – finansowy*” Wyd. Sejmowe 2014), to w niniejszej sprawie doszło do naruszenia art. 207 ust. 1 pkt 1 ufp. Należy podkreślić, iż IZ RPO WZ przypisane zostały kompetencje w zakresie całościowej, tzn. nieograniczonej do wybranych obszarów, oceny prawidłowości działań Beneficjentów. IZ RPO WZ jest zobowiązana dbać o interesy budżetu województwa oraz przestrzegać zasady gospodarności, co więcej zgodnie z zasadami rozliczania środków europejskich, IZ RPO WZ ma ustawowy obowiązek żądać zwrotu środków w oparciu o procedurę określoną w ufp. Wynika to zarówno z jednoznacznego brzmienia art. 207 ufp, jak i art. 26 ust. 1 pkt 15 uzppr. Z uwagi na powyższe IZ RPO WZ w przedmiotowej sprawie ustaliła, że Beneficjent wykorzystał część środków przekazanych mu na podstawie umowy o dofinansowanie niezgodnie z przeznaczeniem, tym samym zobowiązany jest do ich zwrotu.

W tym miejscu wskazać należy, iż pierwotnie postępowanie administracyjne w niniejszej sprawie zostało wszczęte w wyniku stwierdzenia naruszenia procedur określonych w art. 184 ufp, tj. na podstawie przesłanki z art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp. Niemniej jednak w toku prowadzonego postępowania administracyjnego IZ RPO WZ stwierdziła, iż działanie Beneficjenta stanowiło wykorzystanie środków niezgodnie z przeznaczeniem (art. 207 ust. 1 pkt 1 ufp). Natomiast przyczyny ww. zmiany kwalifikacji znalazły odzwierciedlenie w uzasadnieniu niniejszej decyzji.

Wskazać należy, iż postępowanie administracyjne, czyli władcze wkroczenie organu administracji publicznej następuje dopiero, jeśli Beneficjent naruszy zapisy umowy, poprzez nieprawidłowe

wykorzystanie środków przekazanych w ramach dofinansowania. Takie stanowisko zajął WSA w Gdańsku w wyroku z dnia 12 grudnia 2010 r. (sygn. akt I SA/Gd 1115/10) uznając, że momentem, kiedy na styku regulacji o charakterze cywilnoprawnym i administracyjno – prawnym dochodzi do wszczęcia postępowania administracyjnego – jest moment, gdy organ podejmuje czynności o charakterze władczym (cechujące stosunek administracyjno – prawny), czyli podejmuje czynności zmierzające do wydania decyzji o zwrocie środków. Beneficjent został więc przez IZ RPO WZ, w wyniku ww. naruszeń wezwany do zwrotu środków przekazanych mu w formie dofinansowania. Następnie po bezskutecznym upływie 14 dniowego terminu, wobec Beneficjenta wszczęto postępowanie administracyjne. Zatem przedmiotem postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie jest określenie kwoty wymaganej do zwrotu z uwagi na wykorzystanie środków przekazanych na podstawie umowy o dofinansowanie niezgodnie z przeznaczeniem.

Wobec powyższego IZ RPO WZ uznała za niekwalifikowalną pozostałą część wydatków poniesionych w projekcie w kwocie 263 696,75 zł (objętych wnioskiem o płatność nr WNP-RPZP.01.02.02-32-011/13-03/K01). Mając zatem na uwadze, iż poziom dofinansowania projektu na podstawie § 2 ust. 5 umowy o dofinansowanie wynosił 60%, Beneficjent zobowiązany jest zwrócić IZ RPO WZ środki w łącznej kwocie 158 218,05 zł (60% z kwoty 263 696,75 zł) wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych.

W związku z tym, że zaszła przesłanka, o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 1 ufp, tj. wykorzystanie środków przyznanych na realizację projektu niezgodnie z przeznaczeniem, a Beneficjent nie dokonał zwrotu środków na skutek skierowanego do niego wezwania z dnia 15 marca 2017 r., koniecznym stało się wydanie niniejszej decyzji administracyjnej. Zgodnie bowiem z treścią art. 207 ust. 9 ufp, po bezskutecznym upływie wspomnianego terminu, organ pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona może się zwrócić do Instytucji Zarządzającej RPO WZ z siedzibą w Szczecinie przy ul. Korsarzy 34, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego